

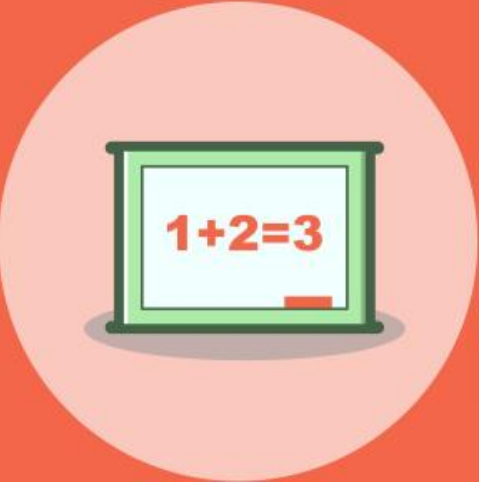

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค12101

การหาผลลบที่ตัวตั้งไม่เกิน 1,000
โดยการตั้งลบ มีการกระจาย 2 หลัก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน ครูทรงสมร พกมณี

การหาผลลบที่ตัวตั้งไม่เกิน 1,000
โดยการตั้งลบมีการกระจาย 2 หลัก

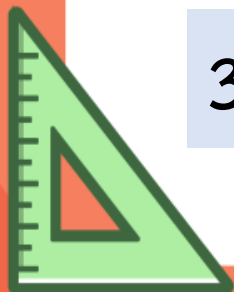

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลลบจำนวนนับที่ตัวตั้งไม่เกิน 1,000 โดยการตั้งลบได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาคำนวณได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์

$$1) \quad 363 - 147 = \square$$

$$1) 363 - 147 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 3 \overset{5}{\cancel{6}} \overset{13}{\cancel{3}} \\ - 147 \\ \hline 216 \end{array}$$

ดังนั้น $363 - 147 = 216$

แผนภาพ

“ราคาเครื่องใช้ไฟฟ้าในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง”

เตารีด

ราคา 459 บาท

กาต้มน้ำ

ราคา 652 บาท

หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

ราคา 930 บาท

ที่ปิ้งขนมปัง

ราคา 380 บาท

หม้อสุกี้

ราคา 1,000 บาท

เตารีด

ราคา 459 บาท

หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

ราคา 930 บาท

2.1 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ราคาแพงกว่า เตารีด กี่บาท
มีวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

นำราคาหม้อหุงข้าวไฟฟ้าลบด้วยราคาเตารีด

$$\text{หรือ } 930 - 459 = \square$$

วิธีการหา ผลลบของ $930 - 459 = \square$

ซึ่งนักเรียนอาจใช้แผ่นตารางร้อย

ตารางสิบ และตารางหน่วย

ในการหาคำตอบ

$$\text{หาผลลบของ } 930 - 459 = \square$$

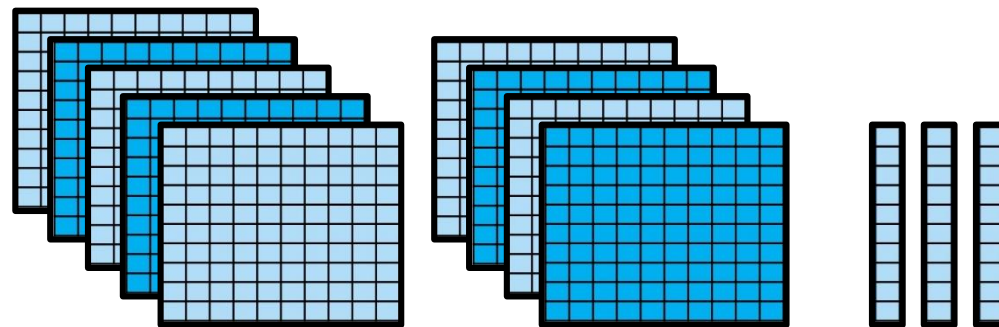
ตัวตั้ง คือจำนวนใด **930**

แสดงด้วยแผ่นตารางร้อย แผ่นตารางสิบ และแผ่นตารางหน่วย ได้อย่างไร

แผ่นตารางร้อย 9 แผ่น หรือ 9 ร้อย

แผ่นตารางสิบ 3 แผ่น หรือ 3 สิบ

และแผ่นตารางหน่วย 0 แผ่น หรือ 0 หน่วย

$$\text{หาผลลบของ } 930 - 459 = \square$$

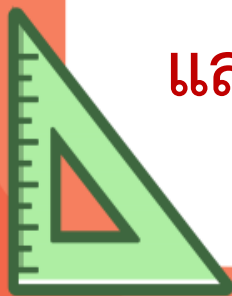
ตัวลบ คือจำนวนใด **459**

แสดงด้วยแผ่นตารางร้อย แผ่นตารางสิบ และแผ่นตารางหน่วย ได้อย่างไร

แผ่นตารางร้อย 4 แผ่น หรือ 4 ร้อย

แผ่นตารางสิบ 5 แผ่น หรือ 5 สิบ

และแผ่นตารางหน่วย 9 แผ่น หรือ 9 หน่วย

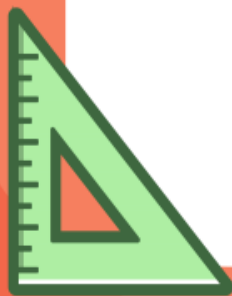
หาคำตอบของ $930 - 459 = \square$ ได้อย่างไร

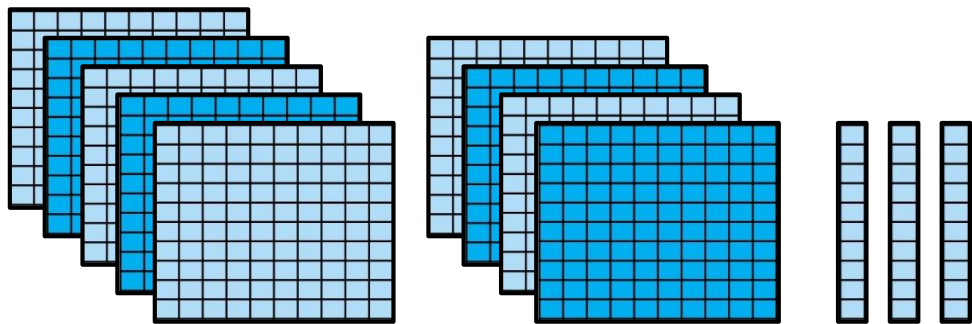
จากแผ่นตารางที่แสดง 930

นำแผ่นตารางร้อยออกไป 4 แผ่น หรือ 4 ร้อย

นำแผ่นตารางสิบออกไป 5 แผ่น หรือ 5 สิบ

และนำแผ่นตารางหน่วยออกไป 9 แผ่น หรือ 9 หน่วย

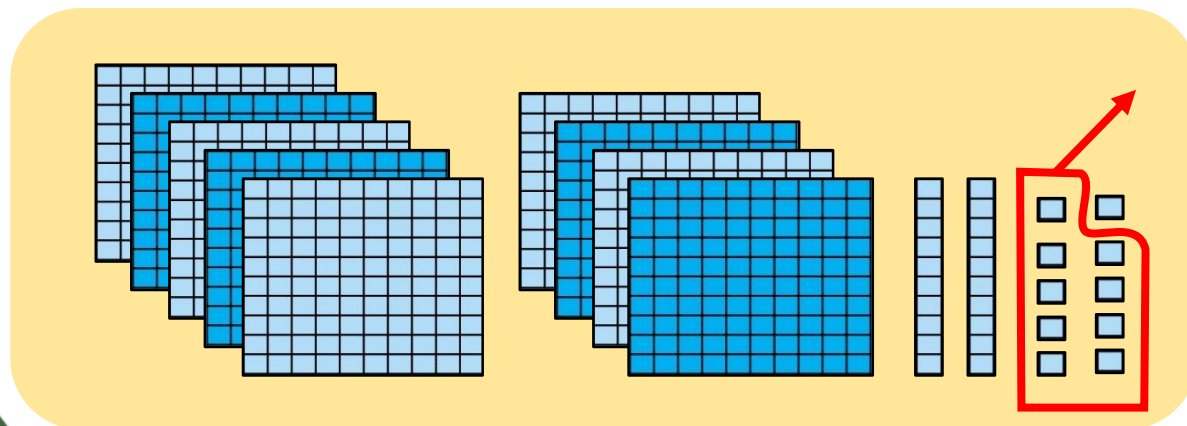
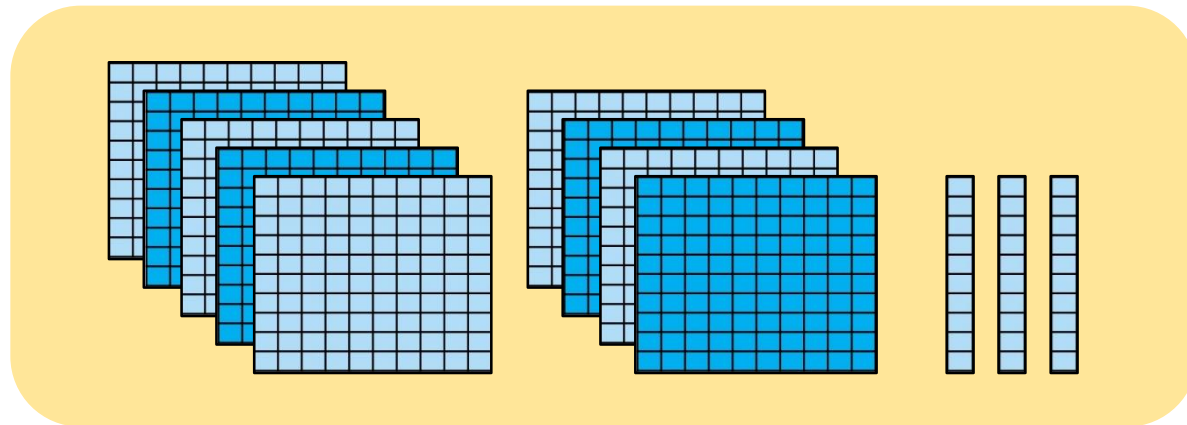

สังเกตแผ่นตารางที่แสดงจำนวน 930

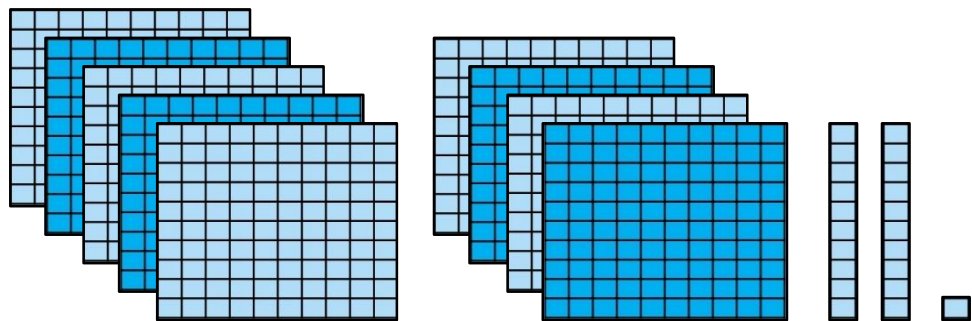
ไม่สามารถนำแผ่นตารางหน่วยออกได้ 9 แผ่น
เนื่องจากแผ่นตารางหน่วยไม่เพียงพอที่จะเอาออก 9 แผ่น
จึงต้องกระจายแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น
ให้เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น ดังนี้

กระจายแผ่นตารางสีบ 1 แผ่น
เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น
ทำให้มีแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น
แล้วนำแผ่นตารางหน่วยออกไป 9 แผ่น
เหลือ 1 แผ่น จะได้
9 ร้อย กับ 2 สิบ กับ 1 หน่วย หรือ 921

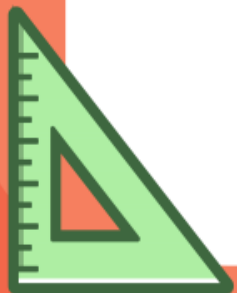
สังเกตแผ่นตารางที่แสดงจำนวน 921

ซึ่งไม่สามารถนำแผ่นตารางสีบออกได้ 5 แผ่น

เนื่องจากแผ่นตารางสีบไม่เพียงพอ

จึงต้องกระจายแผ่นตารางร้อย 1 แผ่น

ให้เป็นแผ่นตารางสีบ 10 แผ่น ดังนี้

กระจายแผ่นตารางร้อย 1 แผ่น

เป็นแผ่นตารางสิบ 10 แผ่น

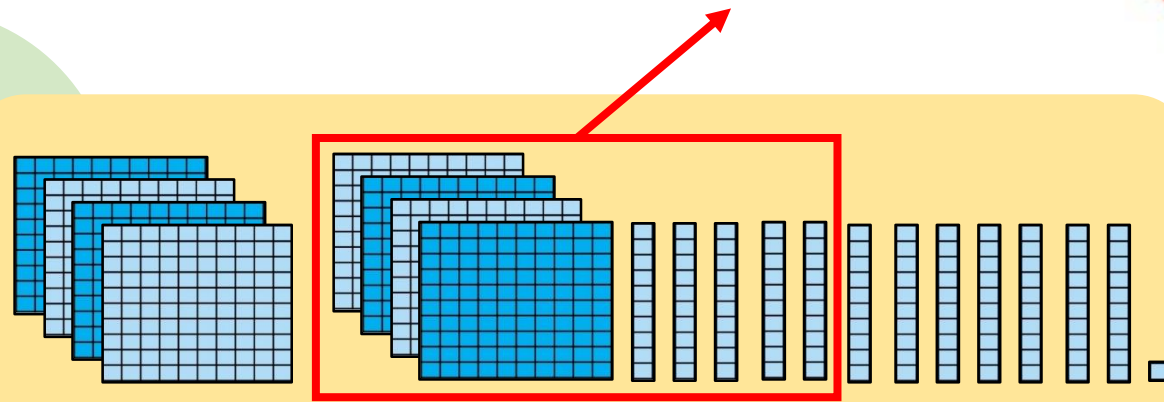
ทำให้มีแผ่นตารางสิบ 12 แผ่น

แล้วนำแผ่นตารางสิบออกไป 5 แผ่น

เหลือ 7 แผ่น และนำแผ่นตารางร้อย

ออกอีก 4 แผ่น จะได้

4 ร้อย กับ 7 สิบ กับ 1 หน่วย หรือ 471

ดังนั้น $930 - 459 = 471$

$$930 - 459 = \square$$

ขั้นที่ 1 เขียนเลขโดดในหลักเดียวกันให้ตรงกัน

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

9

3

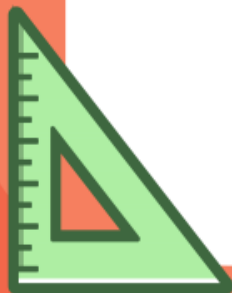
0

4

5

9

-

ขั้นที่ 2 ลบในหลักหน่วย

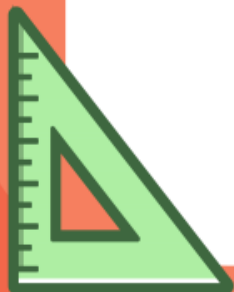
หลักร้อย	หลักสิบ	หลักหน่วย
9	3 ²	0 ¹⁰
4	5	9 -
		1

0 หน่วย ลบด้วย 9 หน่วย
ไม่ได้เนื่องจาก ตัวตั้งน้อยกว่าตัวลบ
จึงต้องกระจาย 1 สิบ (10 หน่วย)
จากหลักสิบไปหลักหน่วย
ทำให้หลักหน่วยเป็น 10 หน่วย
และหลักสิบเหลือ 2 สิบ
จากนั้นหาผลลบในหลักหน่วยจะได้
10 หน่วย ลบด้วย 9 หน่วย เท่ากับ 1 หน่วย

ขั้นที่ 3 ลบในหลักสิบ

หลักร้อย	หลักสิบ	หลักหน่วย
9 ⁸	3 ² ¹²	0 ¹⁰
4	5	9 ⁻
	7	1

2 สิบ ลบด้วย 5 สิบ
ไม่ได้เนื่องจาก ตัวตั้งน้อยกว่าตัวลบ
จึงต้องกระจาย 1 ร้อย (10 สิบ)
จากหลักร้อยไปหลักสิบ
ทำให้หลักสิบเป็น 12 สิบ
และหลักร้อยเหลือ 8 ร้อย
จากนั้นหาผลลบในหลักสิบจะได้
12 สิบ ลบด้วย 5 สิบ เท่ากับ 7 สิบ

ขั้นที่ 4 ลบในหลักร้อย

หลักร้อย

~~9~~⁸

4

4

หลักสิบ

~~3~~²¹²

5

7

หลักหน่วย

~~0~~¹⁰

9

1

8 ร้อย ลบด้วย 4 ร้อย
ได้ 4 ร้อย

ดังนั้น $930 - 459 = 471$

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้

ซึ่งจะได้ว่า 471 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

เนื่องจาก 930 น้อยกว่า 1,000 และ 459 น้อยกว่า 500

ดังนั้นคำตอบ (471) ควรน้อยกว่า $1,000 - 500 = 500$

ที่ปิ้งขนมปัง

ราคา 380 บาท

หม้อสุกี้

ราคา 1,000 บาท

2.1 หม้อสุกี้ ราคาแพงกว่า ที่ปิ้งขนมปัง กี่บาท
มีวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

นำราคาหม้อสุกี้ลบด้วยราคาของที่ปิ้งขนมปัง

$$\text{หรือ } 1,000 - 380 = \square$$

$$1,000 - 380 = \square$$

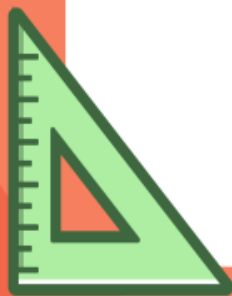
หลักพัน

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

1 ⁰	0 ^{10⁹}	0 ¹⁰	0
	3	8	0 -
	6	2	0

ดังนั้น $1,000 - 380 = 620$

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้

ซึ่งจะได้ว่า 620 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

เนื่องจาก 380 ใกล้เคียง 400

ดังนั้นคำตอบ (620) ควรใกล้เคียง $1,000 - 400 = 600$

ให้แต่ละกลุ่มหาผลต่าง
ของราคากาต้มน้ำ กับ เตารีด

เตารีด

ราคา 459 บาท

กาต้มน้ำ

ราคา 652 บาท

หลักร้อย

~~6~~⁵

4

1

หลักสิบ

~~5~~⁴¹⁴

5

9

หลักหน่วย

~~2~~¹²

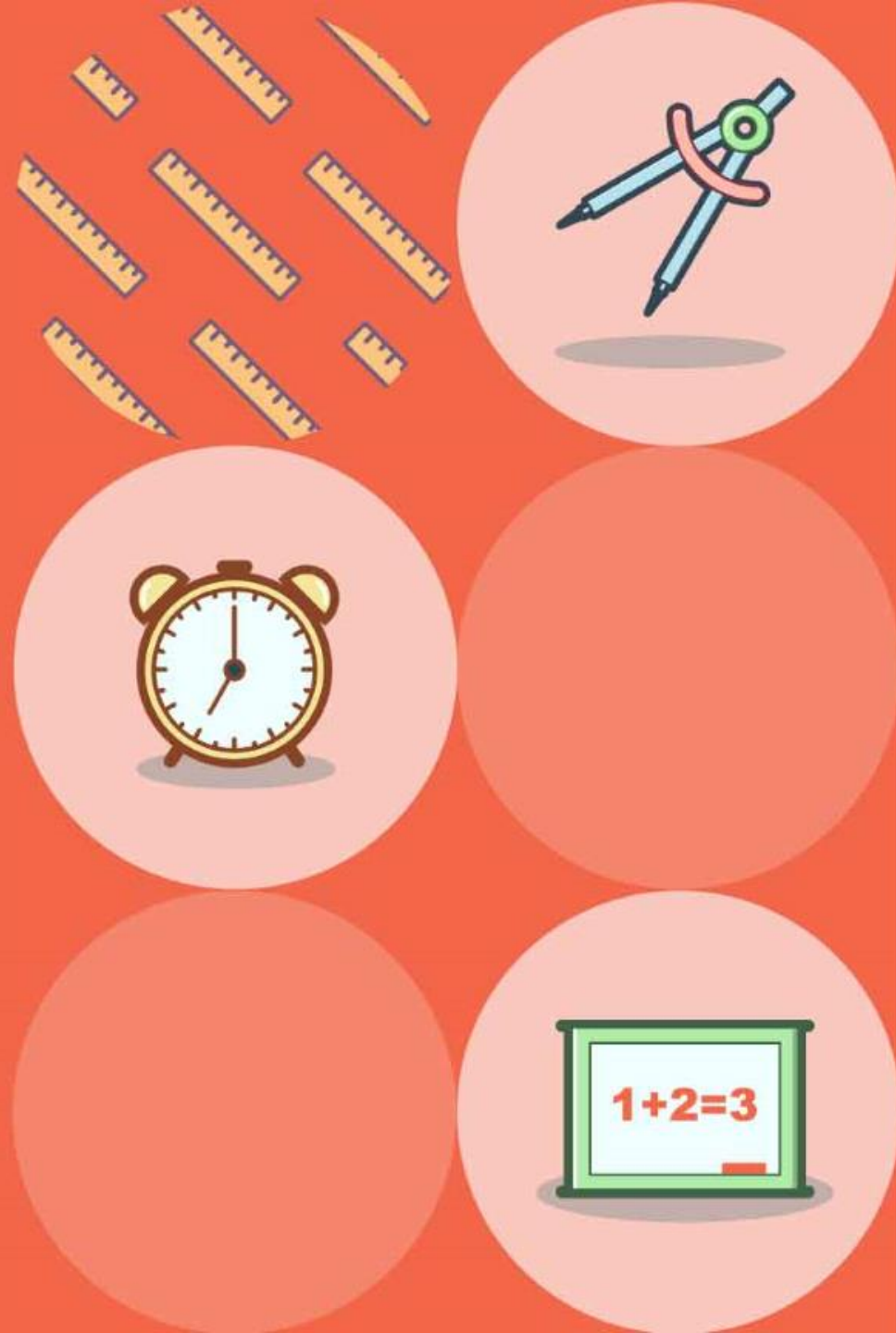
9

3

ดังนั้น ราคาของกาต้มน้ำแพงกว่าราคาเตารีด

$$652 - 459 = 193 \text{ บาท}$$

แบบฝึกหัด 2.13

ตัวอย่าง

$$323 - 276 = \square$$

วิธีทำ

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

~~3~~²

~~2~~¹¹

~~3~~¹³

2

7

6

0

4

7

ตอบ

๔๗

.....

$$1) 532 - 364 = \square$$

วิธีทำ

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

.....

.....

.....

ตอบ

.....

$$2) 505 - 139 = \square$$

วิธีทำ

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

.....

.....

.....

ตอบ

.....

$$3) 777 - 198 = \square$$

วิธีทำ

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

.....

.....

.....

ตอบ

.....

$$4) 1,000 - 523 = \square$$

วิธีทำ

หลักร้อย

หลักสิบ

หลักหน่วย

.....

.....

.....

ตอบ

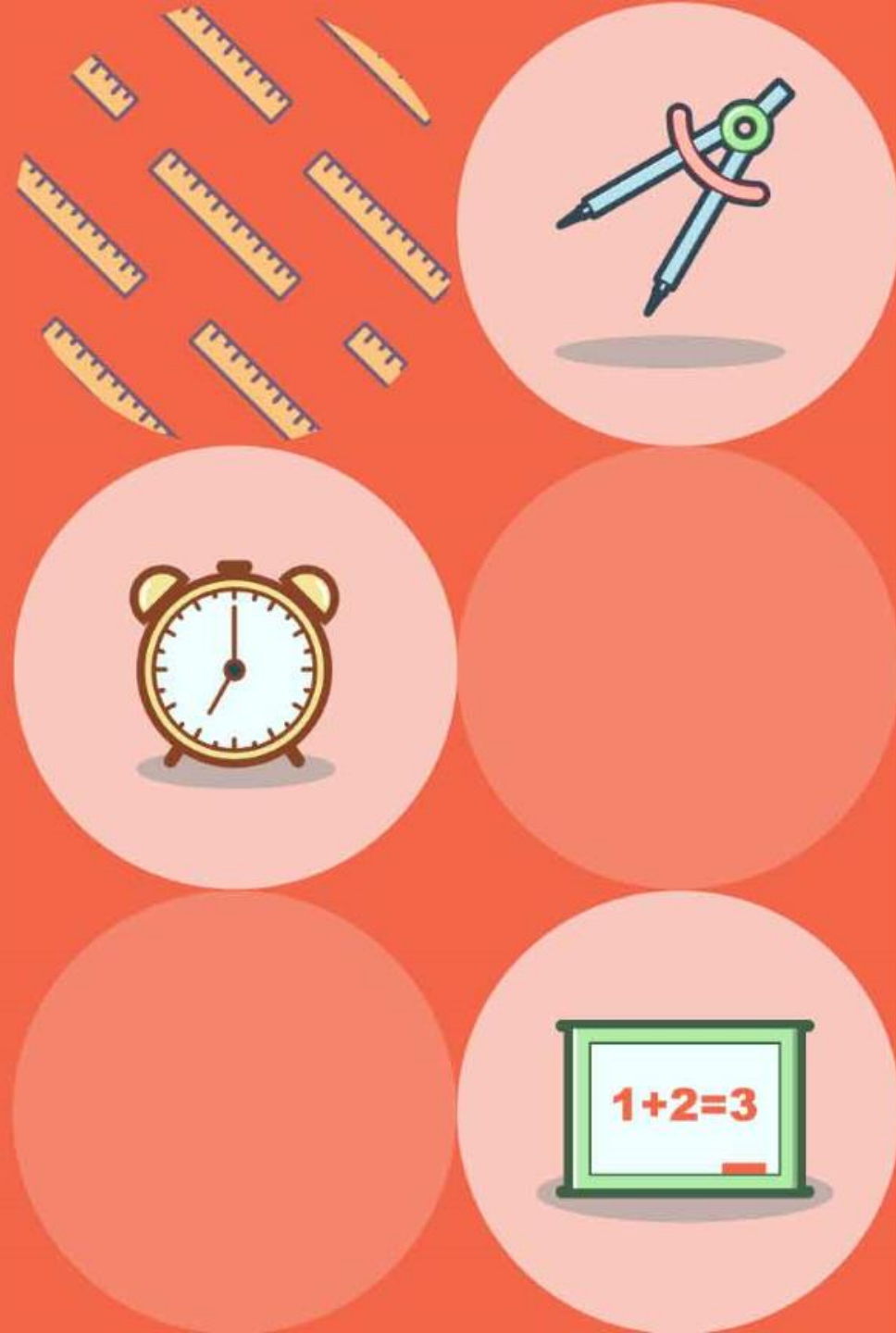
.....

สรุป

การลบจำนวนสองจำนวนอาจใช้การตั้งลบโดยเขียนเลขโดด
ในหลักเดียวกันให้ตรงกันแล้วจึงนำจำนวน
ในหลักเดียวกันมาลบกัน
เริ่มจากหลักหน่วย หลักสิบ และหลักร้อย ตามลำดับ

ถ้าเลขโดดในหลักหน่วยของตัวตั้ง
มีค่าน้อยกว่าเลขโดดในหลักหน่วยของตัวลบ
ต้องกระจายจำนวนจากหลักสิบไปหลักหน่วย

สรุป

ถ้าเลขโดดในหลักสิบของตัวตั้ง
มีค่าน้อยกว่าเลขโดดในหลักสิบของตัวลบ
ต้องกระจายจำนวนจากหลักร้อยไปหลักสิบ

ถ้าเลขโดดในหลักร้อยของตัวตั้ง
มีค่าน้อยกว่าเลขโดดในหลักร้อยของตัวลบ
ต้องกระจายจำนวนจากหลักพันไปหลักร้อย

